

CENY OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA PŘÍNOS V OBLASTI KULTURY ZA ROK 2024

Zastupitelstvo Olomouckého kraje udělilo na návrh Rady Olomouckého kraje Ceny Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury. O Ceně veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury rozhodli občané ve svém hlasování na webových stránkách www.Cenykraje.cz.

Ceny byly oceněným předány na slavnostním večeru 22. 4. 2025 v Moravském divadle Olomouc.

Součástí předávání Cen bylo také předání titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje.

1) CENA ZA CELOŽIVOTNÍ PŘÍNOS V OBLASTI KULTURY (DVORANA SLÁVY)

Miroslav Šnajdr – in memoriam

Miroslav Šnajdr přísluší k nejvýznamnějším osobnostem současného českého výtvarného umění. Již od šedesátých let minulého století patří k umělcům působícím mimo velká kulturní centra, kteří si přes veškeré komplikace a jisté osamění zachovali vnitřní svobodu a zůstali vždy věrni svému přesvědčení a názoru. Umělcův výtvarný projev – veskrze svobodná malířská a kreslířská tvorba plná citlivých interpretací vlastních pocitů a zážitků upoutává bohatou škálou vjemových podnětů a spontánního sebevyjádření, je výpovědí o autentickém tvůrčím postoji, výpovědí o malbě a zpovědí o něm samotném. Základním prvkem jeho tvorby je soustředění se na dané téma. Často pracuje v cyklech, které nejsou zcela uzavřeny a autor se k nim znovu vrací, aby se jich v nových souvislostech a podobách opětovně dotkl a v dalších variantách předložil svá výtvarná poselství. Šnajdrovy obrazy jako projev vyspělé malby nutí k zamyšlení, jsou zdrojem senzuálních prožitků, výtvarného poselství a estetických kvalit.

2) VÝJIMEČNÝ POČIN ROKU 2017 V OBLASTI UMĚNÍ

a) VÝTVARNÉ UMĚNÍ:

Kniha Táta Hugo Šilberský, malíř a milovník svého kraje

Kniha Táta Hugo Šilberský, malíř a milovník svého kraje, je věnována této významné osobnosti Olomouckého kraje. Pan Hugo Šilberský se narodil 26. 3. 1920 v Lošticích, kde 18. 12. 1974 také zemřel. Byl především malířem, grafikem a ilustrátorem. Studoval s nevalnými výsledky na gymnáziu v Olomouci, Zábřehu, Kroměříži či Litovli, kde si jeho nesporného výtvarného talentu všiml profesor Homola, u kterého Šilberský absolvoval také soukromé lekce. Pod jeho vedením se připravoval na studium Akademie výtvarných umění v Praze (vytvořil například přes 60 kopií prací významných výtvarných umělců). Pro svůj nesporný talent byl na akademii na podzim roku 1939 přijat, a to i bez ukončené maturity na gymnáziu. Pokoušel se dokončit gymnaziální studia v Litovli, ale setkal se s negativním přístupem tehdejších profesorů a studium nedokončil. O to více se věnoval výtvarné tvorbě, zejména malování krajin, zátiší, portrétů a aktů. Z tohoto období se ale dochovaly i první knižní ilustrace či exlibris a do tohoto období lze rovněž zařadit počátky jeho celoživotní spolupráce s loštickými divadelníky. Nejprve se podílel na tvorbě plakátů, později i na návrzích divadelních scén. V roce 1944 již mladý umělec doprovázel svými ilustracemi knihu Báj a pověsti Martina Strouhala, která vznikla v těžkých válečných podmínkách za podpory řady osobností kulturního života, například Petra Bezruče, a která se díky vlasteneckému smýšlení setkala v době války s obrovským zájmem prakticky po celé republice. Kniha mapuje příběhy a pověsti z různých obcí Olomouckého kraje, zejména Hané. Všechny oblasti jeho tvorby jsou pečlivě a ve vynikající kvalitě zachyceny v této knize. Autorem knihy je pan Aleš Šilberský, syn Huga Šilberského, který z důvodu rozvodu rodičů od svých čtyř let již s otcem nevyrostal. Snaha objevit životní příběh svého otce a poznat tak kořeny své i své rodiny zavedla pana Aleše na pětadvacetiletou cestu, během níž se snažil poznat pana Huga Šilberského. O autorovi: Aleš Šilberský působil celý profesní život jako konzervátor a restaurátor uměleckých řemesel v různých muzeích na Slovensku. Narodil se 27. 11. 1954 v Brně, kde se vyučil strojním zámečnickem ve Zbrojovce s praxí v puškařské dílně. Po vojenské službě v roce 1975 a na přímluvu restaurátora a akademického malíře Františka Sysla, který pracoval na hradě Červený Kámen, tam získal místo konzervátora starých zbraní. Tato práce se stala jeho celoživotním posláním a náplní.

b) LITERATURA:

publikace: Kníže Karel I. z Lichtenštejna 1569 –1627 (finance – majetek – politika)

PhDr. Marek Vařeka, Ph.D.

Obsáhlá monografie popisuje na skoro 800 stranách životní osudy jednoho z nejvýznamnějších představitelů šlechty přelomu 16. a 17. století ve střední Evropě. Sám kníže Karel držel již koncem 16. století významné majetky nacházející se v dnešním Olomouckém kraji, jakými je plumlovské panství s největším poddanským městem Prostějovem, domem v Olomouci a rozsáhlé panství Úsov a významným poddanským městem Litovlí. Autor pracoval na monografii deset let. Postupně sesbíral všechny dostupné prameny v zahraničí, zejména v knížecím archivu ve Vídni a Vaduzu. Dále zaměřil svoje badatelské úsilí na domácí archivy zejména v Brně, Praze, Prostějově a Olomouci. Díky komplexnosti mohl získat zajímavý přehled nejen k dějinám jednotlivým panstvím, které Karel držel, ale i k jeho finanční politice, kterou uplatňoval na svých majetcích. Nové informace k Prostějovu, Litovli nebo úsovskému panství nám dávají nahlédnout do komplikované doby před třicetiletou válkou. Pro poznání dějin Olomouckého kraje přináší monografie o knížeti Karlovi z Lichtenštejna zásadní informace, které svým významem obohatí regionální historii.

c) HUDBA:

Moravia Big Band Zábřeh

Moravia Big Band Zábřeh je nejen oblíbeným a žádaným, ale také vyzrálým a úspěšným hudebním tělesem, orientovaným především na swingovou hudbu. V současné konkurenci českých bandů se stal reprezentantem nejen Olomouckého kraje, ale i celé České republiky, jak na domácích koncertních a festivalových podiích, tak v zahraničí. Za 40 let svého trvání prošel od dixielandu přes klasický swing k náročným aranžmá současných autorů, od klasického vokálního popu k modernímu pojetí koncertní, taneční i muzikálové a jazzové hudby. Orchestr vznikl v roce 1984 z nadšení několika mladých hráčů, kteří pod vedením klavíristy a aranžéra Vítězslava Pláška, zachytili rozvíjející se renesanci swingu a velkokapelového jazzu. Současné obsazení (5 saxofonů, 4 trumpety, 4 pozouny, vokály) je výslednicí vývoje orchestru, kterým prošly desítky muzikantů, z nichž někteří úspěšně zakotvili v profesionálních kapelách. V roce 2024 si Moravia Big Band Zábřeh připomněl 40 let své existence a ve spolupráci se smíšeným pěveckým sborem AMATE připravil sobě i veřejnosti nevšední dárek. Tím bylo nové nastudování Jazzové mše Jaromíra Hniličky.

Orchestr vystoupil v Šumperku, ve Zvoli, Velkých Losinách či Hranicích na Moravě, vrcholem však bylo vystoupení v Zábřeze v neděli 25. srpna 2024. Slavnostní bohoslužba doprovázená Moravia Big Bandem Zábřeh byla konána pod širým nebem u příležitosti svátku sv. Bartoloměje a taktéž oslav 770 let města Zábřehu a mši celebroidal Jude Thaddeus Okolo, apoštolský nuncijs v Česku.

d) FILM, ROZHLAS A TELEVIZE:

10. ročník filmového festivalu POD NEBESY

Festival studentských filmů Pod Nebesy je akce pořádaná Okrašlovacím spolkem Lípa v Meditační zahradě v Lipníku nad Bečvou. Dva večery v rozkvetlé zahradě nabízí návštěvníkům představení těch nejlepších studentských filmů, které za uplynulý rok vznikly na půdě českých a slovenských filmových škol. Filmy každoročně přijíždí představit jejich tvůrci, takže po promítnutí každého snímku následuje diskuze s filmaři, kdy se mohou přítomní diváci ptát na zajímavosti z filmového prostředí. Oba večery startují koncertem kapely a jakmile se setmí, začíná se promítat. Letošní ročník je jubilejní, desátý, od roku 2013 se tak na festivalu představila se svými díly více než stovka začínajících filmařů. V rámci Olomouckého kraje se jedná o jedinečný počín v oblasti filmového umění. Festival organizují dobrovolníci z Okrašlovacího spolku Lípa za finanční a věcné podpory Města Lipníka nad Bečvou a také díky štědrosti místních firem.

3) VÝJIMEČNÝ POČIN V OBLASTI PÉČE O KULTURNÍ DĚDICTVÍ, TRADIČNÍ LIDOVÉ KULTURY, OCHRANY A POPULARIZACE KULTURNÍCH HODNOT

Hanácký mužský sbor Rovina

Hanácký mužský sbor Rovina z Olomouce a okolí vznikl na sklonku roku 2004 a prezentuje sílu mužského lidového sborového zpívání, které dosud nemá v největším moravském regionu – na Hané – obdoby. Členy patnáctičlenného mužského sboru jsou zpěváci z Olomouce a širokého okolí (Velké Bystřice, Velkého Týnce, Pivína a Tážal), kteří se již mnoho let věnují regionálnímu folkloru. V roce 2005 byly zpěvy sboru Rovina důležitou součástí živé rekonstrukce „Hanácké svajby“ ve Strážnici, která získala ocenění „Laureát Strážnických slavností“. Na své koncerty si Rovina zve významné hosty z celé ČR, čímž obohacuje kulturní scénu regionu, současně sbor inicioval nebo stál u počátků mnoha nově vzniklých aktivit: Sečení lúky ve Velkém Týnci, Olomoucké masopustní veselí, Folklorní Vánoce na Svatém Kopečku, Pouť krojovaných Hanáků, Lipovská kosa v Horní Lipové, festival Ke kořenům ve Velkém Týnci apod. Mužskému sboru Rovina se během 20 let existence

podařilo vrátit hanáckou tradiční lidovou píseň na přinejmenším rovnocennou úroveň atraktivity i odborných hodnocení, jakým se těší jiné významné národopisné regiony Moravy. Díky Rovině se hanácká písnička opět dostává k posluchačům, kteří ji v jejich interpretaci skutečně vyhledávají.

4) CENA ZA PODPORU V OBLASTI KULTURY

MUDr. Antonín Kutálek

Člen zastupitelstva obce Rohle, předseda kulturní komise obce Rohle, člen Mysliveckého spolku Rohle, z.s. Pan Kutálek je nominován za obětavou práci a činnost, kterou léta věnuje obci Rohli. Je velkým patriotem vesnice a jejího okolí. Svůj život tráví v Rohli, je zde praktickým lékařem. Podporuje rozvoj obce, její historii, hodnoty a tradice. Podpora a činnost MUDr. Antonína Kutálka: výsadby stromů a zajišťování květinové výsadby, zavedení dnes již tradičních kulturních akcí – Svatomartinský koncert v kostele sv. Martina v Rohli (od roku 2011), Masopustní průvod (od roku 2012), Svatohubertská mše (od roku 2014), 2011 – vybudování Božích muk sv. Antonína Paduánského (na památku svého otce), 2012 – vybudování a zastřešení studánky sv. Jakuba, 2013 – vybudování Božích muk sv. Huberta (na památku zesnulých myslivců z Rohle a Janoslavic se jmény loveckých psů), 2016 – nechal zhotovit a věnoval hodinový cimbál do věže kostela sv. Martina v Rohli, 2020 – vybudování dřevěného kříže v poli mezi Rohlí a Janoslavicemi, 2021 – nechal zhotovit centrální kříž na hřbitově v Rohli, poté věnoval obci Rohle, 2022 – vítězství v soutěži Olomouckého kraje o nejkrásnější květinovou výzdobu v obci – trvalkový květinový záhon před budovou Základní školy v Rohli, 2024 – ocenění v soutěži Vesnice roku 2024 v Olomouckém kraji – Osobnost programu obnovy venkova Olomouckého kraje 2024.

5) CENA VEŘEJNOSTI OLOMOUCKÉHO KRAJE ZA VÝJIMEČNÝ POČIN V OBLASTI KULTURY.

<i>Název</i>	<i>Počet hlasů</i>	<i>z celkového počtu</i>
Keltská noc – mezinárodní hudební festival 2002-2024	253	798

Mezinárodní hudební festival Keltská noc (dále jen KN) se za více než 21 let své existence stal velmi ojedinělou akcí zaměřenou převážně na propagaci keltské kultury a historie zábavnou formou. Keltská noc přináší návštěvníkům každoročně přes 30 interpretů a souborů z celého světa a přivádí na společné pódium špičkové profesionály i začínající amatéry. Řadí se bezesporu již mnoho let

k nejlepším akcím svého druhu v celé ČR, s významným přesahem do zahraničí a je zároveň neoddelitelnou součástí kulturního léta celého našeho regionu. Od roku 2023 je KN již plnohodnotně třídním festivalem. Uplynulý ročník proběhl ve třech programově nabitých dnech a to 18. – 20. 7. 2024, tradičně v autokempu Žralok v Plumlově, který se jako zázemí pro KN velmi osvědčil a festival zde probíhá nepřetržitě už od roku 2006. Festival Keltská noc je ryzí kulturní akcí, která má již dnes mezinárodní dosah. V duchu stanov zapsaného spolku Keltská noc z. s. propaguje tento festival výhradně keltskou kulturu a tradice, čímž se zásadně liší od mnoha jiných, komerčně zaměřených festivalů. Snaží se příjemnou a zábavnou formou prezentovat návštěvníkům odkaz keltské kultury a historie, která je neodmyslitelně spojena s naším regionem. Program KN je zaměřen nejen na hudbu s keltskými kořeny, ale také na irské tance, dále na ukázky keltských bojových umění a starých keltských řemesel. Velmi oblíbené jsou také přednášky o keltské spiritualitě, symbióze Keltů s přírodou a o keltském čarování. V roce 2024 byl festival KN akreditován organizací European Festivals Association a hrdě nosí značku Remarkable Arts Festival – EFFE Label 2024-2025.

6) CENA HEJTMANA

MUDr. Mgr. Josef Podstata

40. ročník festivalu Prix Bohemia Radio

Ředitel Českého rozhlasu Olomouc, Ostrava, Brno a Zlín. Vystudoval na Univerzitě Palackého Lékařskou fakultu a posléze i ekonomiku. Po ukončení lékařské praxe (1987–1992) působil téměř dvacet let v managementu regionálních médií. Zastával post ředitele bývalých Hanáckých novin, byl předseda představenstva Moravskoslezského dne. V Olomouci založil a vybudoval uměleckou agenturu a komerční rozhlasovou stanici. Do konce srpna 2009 vedl marketing vydavatelství Vltava-Labe-Press. Od ledna 2010 šéfoval Moravskému divadlu Olomouc. Dne 1. října 2013 nastoupil do funkce regionálního ředitele Českého rozhlasu pro Ostravu a Olomouc, následně od roku 2023 se stal také ředitelem Českého rozhlasu Brno

V Olomouci 23. 4. 2025, Ing. Erika Rašková, MBA, oddělení kultury
+420 585 508 448, e.raskova@olkraj.cz

a Českého rozhlasu Zlín. V těchto funkcích působí dodnes. Velkým koníčkem Josefa Podstaty je hudba. Působil jako manažer kapely Mňága a Žďorp a stál u zrodu oblíbeného olomouckého hudebního U-klubu.

Mistr tradiční rukodělné výroby

Milena Malinová – práce s textiliemi – paličkovaná krajka

Milena Malinová paličkovala už ve svých osmnácti letech, intenzivně se tomuto řemeslu začala věnovat až o více než dvacet let později. Po celé řadě kurzů a vzdělávání se v této oblasti zakrátko dosáhla profesionální úrovně. Od roku 2001 začala vyučovat. Vedení kurzů se, kromě své vlastní tvorby, věnuje dodnes. Dokáže vyrobit velké množství vzorů nejen z Hané, ale i z jiných oblastí či modernější tvorby. Již nějakou dobu se však specializuje na výrobu tzv. port, krajek z kovových nití k hanáckým kordulkám a kabátkům, které jsou součástí hanáckého ženského kroje. Tato technika je nesmírně náročná, a to zejména z důvodu povahy materiálu. Používá se tzv. Leonská nit, která se vyrábí obeskaním (ovinutím) příze kovovým nebo fóliovým páskem. Tyto nitě drhnou a nelze je snadno utahovat jako běžnou přízi.